

Samhällsvetenskapliga fakulteten

**HPKT23, Handledarutbildning i Psykoterapi med Kognitiv
Beteendeinriktning, 45 högskolepoäng**
*Supervisor Training in Cognitive Behavior Therapy Specialisation,
45 credits*
Avancerad nivå / Second Cycle

Fastställande

Kursplanen är en historisk, äldre version, faställd av Styrelsen vid institutionen för psykologi 2022-11-15 och gällde från och med 2023-08-28, höstterminen 2023.

Allmänna uppgifter

Kursen ges som en fortbildningskurs i syfte att ge behörighet att handleda i kognitiv beteendeinriktad psykoterapi för personer med legitimation som psykolog, specialistläkare, specialistsjuksköterska eller som har socionomutbildning. Därutöver krävs psykoterapeutexamen med kognitiv beteendeterapeutisk inriktning och legitimation som psykoterapeut.

Moment på engelska kan förekomma

Huvudområde

Psykologi

Fördjupning

A1F, Avancerad nivå, har kurs/er på avancerad nivå som förkunskapskrav

Kursens mål

Efter genomgången kurs ska studenten

Kunskap och förståelse

- visa kunskap om psykoterapihandledningens teoribildning och vetenskapliga grund samt förståelse för sambandet mellan forskning och beprövad erfarenhet och dess betydelse för handledaruppdraget
- visa fördjupad kunskap om och förståelse för olika former av handledningsuppdrag samt olika organisationers relation till psykoterapihandledning
- utifrån en kognitiv beteendeinriktad referensram visa på fördjupad kunskap och förståelse av behandlingssystemet psykoterapeut, klient samt handledaren och

de handledda

- visa fördjupad kunskap och förståelse för etiska principer samt relevanta lagar och förordningar som styr handlednings- och behandlingsarbete
- visa kunskap om hur handledaruppdraget pedagogiskt kan förmedlas
- visa fördjupad kunskap om bedömnings- och skattningsmetoder av psykoterapeutiska färdigheter, handledningsbehov, lämplighet och kompetens för psykoterapeutiskt arbete
- visa fördjupad kunskap om och förståelse för handledningsgruppens dynamik och gruppprocesser

Färdighet och förmåga

- på ett fördjupat sätt integrera teori och praktisk tillämpning rörande handledning med beaktande av etiska överväganden och ansvarsfrågor, samt visa förmåga att planera och bedriva psykoterapihandledning med inriktning på kognitiv beteendeterapi
- främja en fördjupad förståelse för samspelet mellan såväl terapeut och klient som terapeut och handledare, samt stimulera den handleddes förmåga till reflektion kring det terapeutiska arbetet och dess processer, övervägande av de maktordningar som påverkar handledaren, den handledde och de patienter/klienter psykoterapeuten möter
- demonstrera färdigheter att självständigt genomföra teoretiskt och empiriskt grundade bedömningar av den handleddes psykoterapeutiska förmågor, handledningsbehov samt lämplighet att bedriva psykoterapi med särskilt fokus på kognitiv beteendeterapi
- demonstrera färdigheter att planera och genomföra undervisning på högskolenivå

Värderingsförmåga och förhållningssätt

- fortlöpande utveckla självkännedom och kunna empatisk reflektera kring hur personliga egenskaper och strukturella maktordningar samverkar med handledarrollen
- kunna aktivt skapa och vidmakthålla en god professionell handledningsrelation i mötet med den handledde och handledningsgruppen
- kunna identifiera svårigheter och problem som uppstår inom handledningsuppdraget, samt hitta konstruktiva lösningar på dessa och föreslå därtill kopplade åtgärder
- visa insikt om betydelsen av lagarbete och samverkan med andra yrkesgrupper
- förmå att kritiskt reflektera över de maktordningar som påverkar handledaren, den handledde och de patienter/klienter psykoterapeuten möter i relation till den kontext som behandlingen genomförs inom

Kursens innehåll

Kursen syftar till att ge kunskap och färdigheter att bedriva evidensbaserad handledning med inriktning på kognitiv beteendeorienterad psykoterapi inom olika kliniska verksamheter och psykoterapiutbildningar. Såväl inriktningsspecifika som inriktningsövergripande synsätt och metoder behandlas utifrån handledningens teori och metod. Vidare syftar kursen till att ge kunskap och färdighet i universitetspedagogik och undervisningsmetodik.

Kursen omfattar därutöver handledningsuppdragets pedagogik, juridik samt viktiga etik- och sekretessfrågor. Under kursens gång behandlas och uppmärksammas

fortlöpande intersektionella aspekter på de ämnen som behandlas. Kursen syftar till att utveckla handledarens professionella förhållningssätt och att stimulera till reflektion kring den egna handledarrollen. Särskild vikt tilldelas handledningsrelationen mellan psykoterapihandledare och psykoterapeut, samt gruppens betydelse för hur handledningsuppdraget bör utformas.

Kursen är indelad i fyra delkurser om sammanlagt 45 hp:

Delkurs 1: Handledningens teorier och metoder (15 hp)

Delkurs 2: Handlett handledningsarbete (20 hp)

Delkurs 3: Undervisningsmetodik (5 hp)

Delkurs 4: Självständigt arbete (5 hp)

Delkurs 1: Handledningens teorier och metoder, 15 hp

Delkursen omfattar teoribildningar i handledningsuppdragets psykologi, metodik och pedagogik. Etiska frågeställningar och ansvarsfrågor i samband med utlovandet av handledning belyses. Vidare belyses psykoterapihandledningens vetenskapliga grund samt forskning i psykoterapi och handledning. Därtill studeras metoder för bedömning och examination av den handleddes färdigheter i och kompetens att bedriva kognitiv beteendeterapi inkluderande planering av psykoterapeutisk behandling, etablerande av arbetsallians samt utförande av kärnfärdigheter inom kognitiv beteendeterapi.

Delkurs 2: Handlett handledningsarbete, 20 hp

Under delkursen och fortlöpande under hela utbildningen ges handledning i eget utfört handledningsarbete. Där integreras teori och praktik genom tillämpning av den kunskap som förvärfvas under den parallellt pågående delkurs 1. Under delkursen tränas de metoder och den pedagogik som ingår i handledningsuppdraget. Stor tonvikt ges på förmågan att reflektera kring sin roll som handledare.

Delkurs 2 omfattar klinisk handledning av behandlingsarbete. Den blivande handledaren ska fortlöpande under tre terminer genomföra två handledningsuppdrag med kognitiv och beteendeterapeutisk inriktning individuellt och/eller i grupp, varav det längre ska vara psykoterapihandledning. Dessa kan genomföras med studerande på grundutbildningsnivå i psykoterapi och/eller kliniker ute i en behandlingsinriktad verksamhet.

Handledningsuppdrag ska ordnas av studenten själv och godkännas av examinator. Det ena uppdraget omfattar minst 21 handledningstimmar per termin i tre terminer. Det andra uppdraget omfattar minst 14 handledningstimmar i sin helhet. Minst ett av uppdragen ska genomföras i grupp. I båda uppdragen ska handledningen filmas för att utgöra ett underlag för handledning på handledning, vilket sker i grupp avseende det längre uppdraget och individuellt avseende det kortare. Den studerande ska under hela utbildningen bedriva handledning vilket ska utgöra underlag för handledning på handledning.

Delkurs 3: Undervisningsmetodik, 5 hp

Delkursen omfattar undervisningsmetodik och pedagogik med relevans för undervisning inom högre utbildning. Den blivande handledaren ska planera och genomföra ett undervisningsuppdrag på en klinisk utbildning i psykologi/psykoterapi eller på en klinik där kognitiv beteendeterapi erbjuds. Undervisningsuppdrag ska ordnas av studenten själv och godkännas av examinator.

Delkurs 4: Självständigt arbete, 5 hp

Under delkursen ska den blivande handledaren förbereda och skriva ett teoretiskt

arbete inom ett område relevant för psykoterapihandledning

Kursens genomförande

Kursen ges på halvfart (15 hp per termin) och löper över tre terminer. Lärandeaktiviteter omfattar föreläsningar, seminarier, praktiska gruppövningar, självstudier samt psykoterapihandledning under handledning. Handledning på handledning och seminarier samt gruppredovisningar är obligatoriska.

Kursens examination

Delkurs 1 examineras genom fullgörande och redovisande av seminarie- och tillämpningsuppgifter. Student som underkänts vid ordinarie provtillfälle har rätt till omprov. Detta ska anordnas i nära anslutning till det ordinarie provtillfället och efter överenskommelse med examinator. Ytterligare ett omprov ska ges inom ramen för utbildningen, ett s.k. uppsamlingsprov. Därefter erbjuds studenten ytterligare provtillfällen men i enlighet med då gällande kursplan. Studerande som underkänts två gånger på kursen eller del av kursen har rätt att begära en annan examinator vid förnyat examinationstillfälle.

Examinationen av delkurs 2 sker genom en färdighetsbedömning i relation till lärandemålen av handledning på handledning. Bedömningen utförs av en av utbildningsanordnaren utsedd handledare. För godkänt på momentet krävs fullgjord handledning på handledning (både i grupp och individuell) samt fullgjord skriftlig analys av handledningsarbetets båda uppdrag. Vid underkänt vad gäller handledning på handledningsmomentet ges endast ytterligare en möjlighet att fullgöra detta. Examinatorn kan under speciella omständigheter underkänna en student innan han eller hon har gått igenom hela kursen. Det kan exempelvis ske om studenten uppvisar allvarliga brister i professionellt och etiskt förhållningssätt och/eller bedöms sakna förmåga att använda sig av handledningen.

Delkurs 3 examineras genom att studenten förbereder och genomför ett undervisningstillfälle inom kursens ämnesområde. Tillfället och dess övergripande innehåll bestäms i överenskommelse med examinerande lärare.

Examinationen av teoretiskt arbete, delkurs 4, omfattar två delar; dels en bedömning av det författade arbetets kvalitet (formell och vetenskaplig) och dels en godkänd genomförd opponering på annan students teoretiska arbete. Vid underkänt på endera delen erbjuds studenten möjlighet till två nya examinationstillfällen, vilka kan komma att ske i anslutning till nästkommande ordinarie provtillfälle.

Om examinationsformen möjliggör det, studenten ska vid bedömning av prov vara anonym i förhållande till den bedömande läraren.

Prov/moment för denna kurs finns i en bilaga i slutet av dokumentet.

Om så krävs för att en student med varaktig funktionsnedsättning ska ges ett likvärdigt examinationsalternativ jämfört med en student utan funktionsnedsättning, så kan examinator efter samråd med universitetets avdelning för pedagogiskt stöd fatta beslut om alternativ examinationsform för berörd student.

Prov/moment för denna kurs finns i en bilaga i slutet av dokumentet.

Betyg

Betygsskalan omfattar betygsgraderna Underkänd, Godkänd.

Betygsskalan omfattar betygsgraderna Underkänd och Godkänd. För betyget Godkänd krävs att studenten uppfyller de lärandemål som angivits för kursen.

Vid kursens start informeras studenterna om kursplanens lärandemål, undervisningsform samt examinationer och krav.

Förkunskapskrav

Legitimation som psykolog, specialistläkare, specialistsjuksköterska eller socionomexamen. Därutöver krävs psykoterapeutexamen med kognitiv beteendeterapeutisk inriktning och legitimation som psykoterapeut, samt två års erfarenhet av psykoterapeutiska arbetsuppgifter som legitimerad psykoterapeut med kognitiv beteendeterapeutisk inriktning.

Urvalsmetod

Urval till kursen baseras på den sökandes meriter och en samlad bedömning görs utifrån yrkesverksamma år efter legitimation som psykoterapeut, handlednings- och undervisningsuppdrag, utveckling-och forskningsarbete, samt egen handledning. Akademisk grundutbildning, där längre utbildning med betoning på psykologisk och psykosocial behandling är särskilt meriterande.

Övrigt

Alla meriter ska undantagslöst stärkas med vidimerade kopior på intyg för att beaktas vid antagning.

Prov/moment för kursen HPKT23,Handledarutbildning i Psykoterapi med
Kognitiv Beteendereinriktning

Gäller från H23

- 2301Handledningens teorier och metoder delkurs 1, 5,0 hp
Betygsskala: Underkänd, Godkänd
- 2302Handledningens teorier och metoder delkurs 1, 5,0 hp
Betygsskala: Underkänd, Godkänd
- 2303Undervisningsmetodik delkurs 3, 5,0 hp
Betygsskala: Underkänd, Godkänd
- 2304Handledningens teorier och metoder delkurs 1, 5,0 hp
Betygsskala: Underkänd, Godkänd
- 2305Handledlett handledningsarbete delkurs 2, 20,0 hp
Betygsskala: Underkänd, Godkänd
- 2306Självständigt arbete delkurs 3, 5,0 hp
Betygsskala: Underkänd, Godkänd